

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **11 – 12 czerwca 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	29
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	42
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!**
Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

1. Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

2. dr Ewa Kulińska-Sadłocha, członek PKA
3. dr Kinga Kurowska-Wilczyńska, członek PKA
4. mgr Sebastian Gościński, ekspert ds. pracodawców
5. Marcelina Kościółek, ekspert ds. studenckich
6. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie, prowadzonym przez Wyższą Szkołę Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku (Prezydium PKA Uchwałą 120/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Zarządzania i Marketingu Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną). W ramach ww. uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym, co opisano w punkcie 5 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/ jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Dyscyplina wiodąca: Nauki o zarządzaniu i jakości - 73,3% ECTS Pozostałe dyscypliny: Ekonomia i finanse - 8,9% ECTS Nauki o komunikacji społecznej i mediach - 8,9% ECTS Nauki prawne - 6,81% ECTS Nauki socjologiczne/filozofia - 2,09% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 191 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	996 godzin / 6 miesięcy / 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) <i>marketing i e-biznes</i> 2) <i>psychologia biznesu</i> 3) <i>zarządzanie obsługą klienta</i> 4) <i>zarządzanie przedsiębiorstwem</i> 5) <i>zarządzanie projektami</i> 6) <i>bankowość i rachunkowość</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	249
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	-	1943 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	70,5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	115 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	83 ECTS
--	---	---------

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/ jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	Dyscyplina wiodąca: Nauki o zarządzaniu i jakości - 76% ECTS Pozostałe dyscypliny: Nauki prawne 9,6% ECTS Nauki o komunikacji społecznej i mediach - 8,8% ECTS Ekonomia i finanse 5,6% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 125 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	486 godzin / 3 miesiące / 16 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) robotyzacja i sztuczna inteligencja w zarządzaniu 2) coaching menedżerski 3) zarządzanie marką 4) negocjacje w biznesie 5) bankowość i usługi finansowe 6) rachunkowość i finanse 7) kadry i płace 8) zarządzanie logistyką 9) zarządzanie Lean 10) zarządzanie w ochronie zdrowia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	162
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	-	1171 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć	-	48,5 ECTS

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łącznie liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	73 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	50 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie, studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wpisuje się w strategię Uczelni. Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu prowadzi ten kierunek od początku swojej działalności tzn. od 1992 roku.

Uczelnia posiada strategię przygotowaną na lata 2019-2022, dostępną na stronach internetowych. Kierunek dobrze wpisuje się w strategię Uczelni, której cele strategiczne zorientowane są na dydaktykę, a w szczególności na wartości oferowane studentom.

Kierunek posiada następujące specjalności na pierwszym stopniu:

- 1) marketing i e-biznes,
- 2) psychologia biznesu,
- 3) zarządzanie obsługą klienta,
- 4) zarządzanie przedsiębiorstwem,
- 5) zarządzanie projektami,
- 6) bankowość i rachunkowość.

Na drugim stopniu występują następujące specjalności:

- 1) robotyzacja i sztuczna inteligencja w zarządzaniu,
- 2) coaching menedżerski,
- 3) zarządzanie marką,
- 4) negocjacje w biznesie,
- 5) bankowość i usługi finansowe,
- 6) rachunkowość i finanse,
- 7) kadry i płace,
- 8) zarządzanie logistyką,
- 9) zarządzanie Lean,
- 10) zarządzanie w ochronie zdrowia.

Jak zostało wyjaśnione podczas wizyty, system POL-ON zawiera dane dotyczące roku akademickiego 2020/21, a raport samooceny - z 2021/22 roku stąd pewne rozbieżności procentowe w przypisaniu kierunku do dyscyplin. **Rekomenduje się** odpowiednie monitorowanie przypisania do dyscyplin w celu uniknięcia wszelkich rozbieżności.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku posiada doświadczenie eksperckie i zawodowe w zakresie wskazanych dyscyplin, co uzasadnia profil praktyczny kierunku. Koncepcja kształcenia akcentuje aspekty praktyczne. Interesariusze kierunku, tj.: władze dziekańskie, studenci oraz pracodawcy,

podkreślają również silną orientację praktyczną programu studiów. Kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Absolwenci kierunku są chętnie zatrudniani na rynku pracy.

Uczelnia dla kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia określiła po 21 efektów uczenia się, w tym: 9 efektów w kategorii wiedzy, 7 w kategorii umiejętności oraz 5 w kategorii kompetencje społeczne. Kierunkowe efekty uczenia odnoszą się do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej, a także do jednej z dyscyplin dodatkowych, tj. dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek został przyporządkowany w przypadku studiów pierwszego stopnia w 8,90%, a w przypadku studiów drugiego stopnia w 5,60%. Nie odnoszą się one do pozostałych dyscyplin dodatkowych, do których kierunek przypisano, a mianowicie w przypadku studiów pierwszego stopnia do dyscyplin: nauki prawne, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki socjologiczne, które niepoprawnie połączono z filozofią, reprezentującą dziedzinę nauk humanistycznych (Raport, s. 3: *nauki socjologiczne/filozofia*), a w przypadku studiów drugiego stopnia do dyscyplin: nauki prawne oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Dyscypliny te są dyscyplinami subsydiarnymi względem całej koncepcji kształcenia (absolwent nie nabywa kwalifikacji ani w zakresie prawa, ani komunikacji społecznej i mediów, ani socjologii czy filozofii). Nie wynikają one również z koncepcji kształcenia.

Określone dla kierunku efekty uczenia się nie uwzględniają w pełni charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się na poziomie 6. (w przypadku studiów pierwszego stopnia) oraz 7. (w przypadku studiów drugiego stopnia) Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218)).

W przypadku studiów pierwszego stopnia:

- w kategorii wiedzy nie uwzględniono w pełni charakterystyki P6S_WG: zna i rozumie w części *...zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem, oraz* charakterystyki P6S_WK: zna i rozumie *fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, a także ...podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego,*
- w kategorii umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki P6S_UW: potrafi w części *...dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji oraz wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów;* P6S_UK: potrafi *brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.*

W przypadku studiów drugiego stopnia:

- w kategorii wiedzy nie uwzględniono w pełni charakterystyki P7S_WG: zna i rozumie w części *...zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem, oraz* charakterystyki P7S_WK: zna i rozumie *fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, a także ... w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego,*
- w kategorii umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki P7S_UW: potrafi w części *... przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi oraz formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi;* w przypadku kategorii opisowej P7S_UK: potrafi *prowadzić debatę.*

Uczelnia określiła zaawansowany stopień przekazywanej wiedzy we wszystkich efektach sformułowanych w kategorii wiedzy na poziomie 6 PRK, a dla wszystkich efektów sformułowanych na poziomie 7 PRK - pogłębiony stopień przekazywanej wiedzy. I tak w przypadku pierwszego stopnia w kategorii opisowej kontekst - uwarunkowania skutki (P6_WK) określono efekt: *w zaawansowanym stopniu zna i rozumie formy indywidualnej przedsiębiorczości oraz uwarunkowania podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej*, a w przypadku studiów drugiego stopnia określono efekt w tym zakresie (P7_WK) w postaci: *ma pogłębioną wiedzę o formach indywidualnej przedsiębiorczości oraz o uwarunkowaniach podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej*. Sformułowane w ten sposób efekty w tej kategorii WK stają się niemożliwe do osiągnięcia przez studentów zarówno pierwszego, jak i drugiego poziomu studiów przy założonej koncepcji kształcenia. Ponadto kierunkowe efekty uczenia się w kategorii wiedzy zostały nieprawidłowo powiązane z kategoriami charakterystyki PRK zarówno dla 6, jak i 7 poziomu. **Rekomenduje się** dostosowanie opisu kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia w kategorii opisowej wiedza: kontekst – uwarunkowania do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się zawartych w ww. rozporządzeniu MNiSW z 14 listopada 2018 r. oraz prawidłowe powiązanie z tymi charakterystykami.

Kierunkowe efekty uczenia się są określone w sposób dość ogólny, nieuwzględniający zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studentów ani konkretnych umiejętności, co utrudnia stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji. Kierunkowe efekty uczenia się przewidują nabycie przez studenta umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 (dla pierwszego stopnia studiów) oraz na poziomie B2+ (dla drugiego stopnia studiów) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz kompetencji społecznych związanych z podejmowaniem decyzji i przyjmowaniem odpowiedzialności za ich skutki, a także z profesjonalnym i etycznym postępowaniem.

Z analizy matrycy efektów uczenia się wynika, że do wszystkich kierunkowych efektów uczenia się odwołują się efekty dla zajęć ujętych w programie studiów. Przeprowadzona analiza kart opisu zajęć ujawniła, że w przypadku studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, dość ogólnie określone niektóre kierunkowe efekty uczenia się (w tym odnośnie do kategorii wiedzy: na poziomie zaawansowanym lub pogłębionym) mają być osiągnięte tylko na jednych zajęciach, co – mając na uwadze zakres efektu oraz treści programowe przypisane do zajęć – jest niemożliwe do realizacji. Dotyczy to efektów, np. Z1P_W09, Z2P_W01, Z2P_W04, Z2P_U05. Pomijając nieprawidłowości, efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, a także ze stanem praktyki w obszarach działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy, właściwych dla kierunku zarządzanie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia kierunku zarządzanie są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany. Występują pewne rozbieżności w przypisaniu do dyscyplin pomiędzy raportem samooceny, Uchwałą Senatu, a POLON-em, jednakże wyżej wymienione rozbieżności zostały wyjaśnione przez Uczelnię podczas wizyty. Koncepcja i cele kierunku uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

W trakcie oceny stwierdzono następujące braki i nieprawidłowości dotyczące efektów uczenia się określonych dla studiów na kierunku zarządzanie na pierwszym i drugim poziomie:

1. brak efektów odnoszących się do następujących kategorii opisowych charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK: w kategorii wiedzy: zna i rozumie w części *...zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem*, oraz charakterystyki P6S_WK: zna i rozumie *fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji*, a także *...podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego*; w kategorii umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki P6S_UW: potrafi w części *...dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji oraz wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów*; P6S_UK: *potrafi brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich*,
2. brak efektów odnoszących się do następujących kategorii opisowych charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK: w kategorii wiedzy: zna i rozumie w części *...zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem*, oraz P7S_WK: zna i rozumie *fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji*, a także *... w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego*, w kategorii umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki w kategorii umiejętności nie uwzględniono w pełni charakterystyki P7S_UW: potrafi w części *... przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi oraz formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi*; w przypadku kategorii opisowej P7S_UK: potrafi *prowadzić debatę*,
3. zbyt ogólny charakter efektów uczenia się nieuwzględniający zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studentów, ani konkretnych umiejętności, utrudnia, a w niektórych przypadkach nawet uniemożliwia, stworzenie skutecznego systemu sprawdzania i oceniania osiągniętych przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie brakujących efektów uczenia się w efektach uczenia się określonych dla studiów pierwszego stopnia zgodnie z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. Zaleca się uwzględnienie brakujących efektów uczenia się w efektach uczenia się określonych dla studiów drugiego stopnia zgodnie z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

3. Zaleca się uwzględnienie w opisie efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia zakresu przedmiotowego wiedzy, a także konkretnych umiejętności do opanowania przez studentów w procesie kształcenia.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku zarządzanie zarówno na poziomie pierwszego, jak i drugiego stopnia, są realizowane w ramach 3 grup przedmiotów (modułów) określonych przez Uczelnię jako: przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalnościowe oraz praktyka zawodowa. Treści programowe, co do ich zakresu, są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin, do których kierunku został przyporządkowany. Jednak wskazane w kryterium pierwszym niniejszego raportu nieprawidłowości dotyczące kierunkowych efektów uczenia się powodują, że treści programowe przypisane do zajęć tworzących program studiów, nie pozwalają na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku (np. Z1P_W09, Z2P_W01, Z2P_W04, Z2P_U05). W przypadku wielu zajęć, treści programowe nie zapewnią uzyskania efektów uczenia się określonych dla tych zajęć, np. pierwszy stopień studiów: *podstawy kalkulacji w biznesie, podstawy logistyki, podstawy zarządzania*; drugi stopień studiów: *sztuczna inteligencja i marketing w mediach społecznościowych, polityka fiskalna i monetarna, zarządzanie strategicznym rozwojem organizacji*.

Studia na kierunku zarządzanie realizowane są w trybie studiów niestacjonarnych. Studia pierwszego stopnia trwają 6 semestrów, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów określona w programie studiów wynosi 191 ECTS, a całkowity godzinowy nakład pracy studenta wynosi 4941. Studia kończą się tytułem zawodowym licencjata. Studia II stopnia trwają 4 semestry, kończą się tytułem zawodowym magistra, a liczba punktów konieczna do ich ukończenia wynosi 125 ECTS. Całkowity godzinowy nakład pracy studenta wynosi 3211 (wyliczenia na podstawie załącznika 1 i 2 do programu studiów). Na łączną liczbę punktów ECTS składają się godziny zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów oraz samodzielna praca własna studenta. Uczelnia do godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wlicza godziny zajęć dydaktycznych, konsultacje i godziny przeznaczone na egzamin i zaliczenia oraz praktykę zawodową. Suma godzin zajęć dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, projekty laboratoria) na studiach pierwszego stopnia wynosi 661, natomiast na studiach drugiego stopnia 476 godzin. Do tego suma godzin konsultacji (konsultacje i e-konsultacje) w przypadku studiów pierwszego stopnia wynosi 258 godzin, co stanowi 39% wszystkich godzin zajęć dydaktycznych, dla w przypadku studiów drugiego stopnia – 173 godziny (36%). Ponadto do godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wliczono 54 godziny na zaliczenia i egzaminy. Dla przykładu: zajęcia kierunkowe *analiza rynku* – wykład 10 godzin plus 8 godzin konsultacji/e-konsultacji plus 2 godziny zaliczenie wykładu. W ten sam sposób obliczono godziny z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich dla studiów drugiego stopnia, np. zajęcia *negocjacje i mediacje w biznesie* – wykład 10 godzin plus 8 godzin e-konsultacji plus 2 godziny zaliczenie wykładu. Tak duży wymiar konsultacji

przypisanych do zajęć nie znajduje uzasadnienia, a także jest niemożliwy do realizacji przez wszystkich studentów. Tym bardziej, że przedstawiony harmonogram konsultacji wskazuje, że nauczyciele akademicy odbywają je w wymiarze 1-2 godziny tygodniowo. Do tego standardowo po 2 godziny przeznaczone na zaliczenie w przypadku prawie wszystkich zajęć jest przeszacowane, bowiem dominująca formą są proste testy wyboru, co znajduje odzwierciedlenie w sylabusach. **Rekomenduje się** zarówno w przypadku studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, określenie do zajęć godzin konsultacji oraz godzin przeznaczonych na zaliczenie/egzamin w wymiarze uwzględniającym specyfikę prowadzonych zajęć oraz realne możliwości ich realizacji.

Liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz praktyki zawodowej dla studiów pierwszego stopnia wynosi 1621 (661+praktyka 960), co stanowi 33% całkowitego godzinowego nakładu pracy studenta w ramach studiów pierwszego stopnia. Natomiast dla studiów drugiego stopnia jest to 956 godzin (476+praktyka 480), co stanowi 29,8% całkowitego godzinowego nakładu pracy studenta w ramach studiów drugiego stopnia. Profil praktyczny kierunku wymaga realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, a te zaś powinny być rozwijane pod nadzorem nauczyciela i przy ciągłym dostarczaniu studentowi informacji zwrotnej o stopniu opanowania danej czynności oraz popełnionych błędach wymagających naprawy. I tak, np. zajęcia specjalnościowe zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów, realizowane są w wymiarze 12 godzin wykładu i 12 godzin warsztatów, a pracę własną studenta oszacowano na 70 godzin. Zajęciom przypisano 4 punkty ECTS, przy czym 2 ECTS to zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Zatem w tym przypadku relacja godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich do godzin pracy własnej studenta wynosi 1:3. Nie są jasne zasady szacowania i przypisania punktów ECTS do zajęć, w szczególności zasady szacowania nakładu pracy własnej studenta.

Z analizy planów studiów pierwszego i drugiego stopnia, jak też przedstawionych kart przedmiotów wynika, że układ zajęć jest logiczny i spójny. Następuje ułożenie treści programowych od ogółu do szczegółu (tj. od wiedzy ogólnej do specjalistycznej). Zajęcia są realizowane w formie: wykładów (41% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia i 43% na studiach drugiego stopnia), e-wykładów (10% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia i 11,8% drugiego stopnia), ćwiczeń (5% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia i 6,8% drugiego stopnia), laboratoriów (5,4% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia), warsztatów (31,5% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia i 36% drugiego stopnia) oraz projektów (6,7% ogółu zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia i 7,6% drugiego stopnia). Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są właściwe dla studiów o profilu praktycznym. Problemem jest ich właściwe zastosowanie, co zostało odnotowane podczas hospitacji zajęć, a także wynika z analizy sylabusów. **Rekomenduje się** zapewnienie prowadzenia zajęć w formie zgodnej z formą wskazaną w sylabusie, przy uwzględnieniu ich specyfiki oraz ogólnie przyjętych, charakterystycznych dla tych form zasad.

W opisie programu studiów Uczelnia wskazała, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym w przypadku studiów pierwszego stopnia przypisano 83 punkty ECTS, tj. 43,5% ogólnej liczby punktów ECTS, a w przypadku studiów drugiego stopnia – 50 ECTS, co stanowi 40% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Do zajęć do wyboru Uczelnia zaliczyła zajęcia specjalnościowe, język obcy, praktykę zawodową, seminarium dyplomowe oraz wybór zajęć w ramach przedmiotów kierunkowych: w przypadku studiów pierwszego stopnia - 3 zajęć, a drugiego stopnia - 1 zajęć. Uczelnia spełnia tym samym wymogi w zakresie wyboru zajęć i pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

W ramach programu studiów pierwszego stopnia, zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano 115 punktów ECTS, co stanowi 60,2% ogółu punktów ECTS, a w przypadku studiów drugiego stopnia - 73 punkty ECTS, tj. 58,4% ogółu punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na kierunku. Uczelnia do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zalicza wszystkie formy zajęć z wyjątkiem wykładów, przypisując im odpowiednią liczbę ECTS, w tym w całości seminarium dyplomowe, zajęcia z języka obcego oraz praktykę zawodową. Dokonana analiza kart przedmiotów w tym zakresie wykazała, że w przypadku zajęć, niewiele z nich prowadzonych jest w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności praktycznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661). Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono zajęcia, których treści programowe czy stosowane metody dydaktyczne, metody weryfikacji efektów uczenia się nie wskazują na wykonywanie przez studentów czynności praktycznych, adekwatnych dla przyszłej działalności zawodowej. Nawet w przypadku zajęć w formie projektu, jak np.: *podstawy marketingu internetowego, biznesplan, przedsiębiorczość i analiza biznesowa* (pierwszy stopień studiów) czy zajęć *zarządzanie operacyjne z elementami lean, zarządzanie strategicznym rozwojem organizacji* (studia drugiego stopnia) metody dydaktyczne nie różnią się od metod wykorzystywanych na pozostałych zajęciach, nie doprecyzowano, jaki rodzaj i zakres projektu będzie realizowany. Poza tym treści programowe wskazują na bardziej teoretyczny niż praktyczny charakter tych zajęć (nie wynika z nich, jakie konkretnie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów). Podobna sytuacja występuje w przypadku zajęć realizowanych w formie warsztatów, np. zajęcia specjalnościowe (pierwszy i drugi stopień studiów). W sylabusach nie zawarto również informacji o wykorzystaniu oprogramowania wspierającego kształtowanie umiejętności praktycznych, adekwatnych dla kierunku zarządzanie. Na podstawie dokonanej analizy nie można potwierdzić, że program studiów spełnia wymagania stawiane studiom prowadzonym na profilu praktycznym w zakresie przypisania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne liczby punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% ogółu punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku.

W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia ujęte są zajęcia z języka obcego do wyboru (angielski, niemiecki). W przypadku studiów pierwszego stopnia zajęcia prowadzone są w wymiarze 36 godzin lektoratu oraz 12 godzin e-wykładu w 3, 4 i 5 semestrze (język obcy dla menedżerów). Zajęciom językowym przypisano 18 godzin konsultacji i 10 punktów ECTS. Natomiast na studiach drugiego stopnia zaplanowano język obcy w wymiarze 16 godzin w formie warsztatów w 3 semestrze studiów (warsztat językowy). Zajęciom przypisano 4 godziny konsultacji i 3 punkty ECTS. W programie studiów nie przewidziano poza lektoratami języka obcego zajęć w językach obcych. **Rekomenduje się** zapewnienie studentom zajęć kierunkowych w językach obcych zarówno na pierwszym, jak i drugim poziomie studiów.

W programie studiów pierwszego stopnia przewidziano zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, jak etyka w biznesie (4 ECTS) oraz filozofia (4 ECTS), ale jako zajęcia do wyboru w połączeniu z socjologią, która reprezentuje dyscyplinę nauki socjologiczne w dziedzinie nauk społecznych (filozofia/socjologia). Natomiast w programie studiów drugiego stopnia nie przewidziano zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Program studiów zarówno dla pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów nie spełnia wymogów w tym zakresie, ponieważ nie uwzględnia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5.

Realizowany program studiów przewiduje prowadzenie zajęć z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość, który jest zgodny w wymaganiami w tym zakresie. W programie studiów pierwszego stopnia przewidziano zajęcia dydaktyczne 68 godzin w formie e-wykładu, a w programie studiów drugiego stopnia w wymiarze 56 godzin w formie e-wykładu. Jednak w zakładce „Rekrutacja” na stronach internetowych, Uczelnia informuje kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunek zarządzanie, że mają możliwość wyboru trybu studiowania. Wyboru mogą dokonać między trybem niestacjonarnym z tradycyjnym kształceniem odbywającym się w budynku Uczelni oraz trybem niestacjonarnym on-line. Przy czym w wariancie online wszystkie zajęcia realizowane są w formie połączeń wideo na żywo z wykładowcą za wyjątkiem czterech warsztatów specjalnościowych na ostatnim roku studiów, które realizowane są w budynku Uczelni. Wybór i zasady dotyczą zarówno studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia. W ten sposób w ciągu 3 lat studiów pierwszego stopnia i 2 lat studiów drugiego stopnia, student fizycznie uczestniczy w 2-3 sobotnio-niedzielnych zjazdach w semestrze. Wprowadzony przez Uczelnię niestacjonarny tryb studiów on-line nie jest uwzględniony w programie studiów, a także nie spełnia wymogów określonych w § 12 oraz § 13 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w zakresie kształcenia na odległość. A ponadto nie zapewnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, w szczególności w kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Metody kształcenia wykorzystywane przez Uczelnię są różnorodne, jednak w niewielkim zakresie są różnicowane w zależności od formy zajęć. Standardowo do wszystkich zajęć bez względu na formę, liczbę godzin, możliwości wykorzystania przypisane są takie metody, jak: prelekcja, prezentacja, analiza studiów przypadków, dyskusja, śledzenie i analiza aktualnych wydarzeń związanych z przedmiotem, czy często burza mózgów. Rzadko pojawiają się inne metody, specyficzne dla zajęć. **Rekomenduje się** dobieranie metod dydaktycznych stosownie do rodzaju i formy realizacji zajęć, liczby godzin oraz możliwości ich stosowania.

Pomijając niewłaściwe przypisanie metod kształcenia do zajęć, proponowane przez Uczelnię metody wraz z wykorzystaniem posiadanego przez Uczelnię specjalistycznego oprogramowania mogą zapewnić przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Stosowane przez nauczycieli akademickich metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, w którym wykorzystywane są w odpowiedni sposób metody i techniki kształcenia na odległość. Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie opanowanie języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia, jednak przy założeniu odpowiedniego poziomu kompetencji językowych na wejściu.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Jednak dobór metod dydaktycznych oraz ich praktyczne wykorzystanie przez nauczycieli akademickich w ramach hospitowanych zajęć budził zastrzeżenia (*zarządzanie sprzedażą, podstawy bankowości*).

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są zdefiniowane w sylabusach dla pierwszego i drugiego stopnia oraz są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk zdefiniowane są

w sylabusach. Celem praktyki jest zdobycie umiejętności praktycznych oraz poszerzenie nabytej na studiach wiedzy teoretycznej.

Praktyki zawodowe realizowane są na studiach pierwszego i drugiego stopnia:

- na studiach pierwszego stopnia: w trakcie semestru III – 320 godzin, w trakcie semestru IV – 320 godzin i w trakcie semestru V – 320 godzin, tj. łącznie 960 godzin, które pozwalają uzyskać 32 punkty ECTS;
- na studiach drugiego stopnia: w trakcie II semestru – 160 godzin, w trakcie semestru III – 160 godzin i w trakcie IV semestru – 160 godzin, tj. łącznie 480 godzin, które pozwalają uzyskać 16 punktów ECTS.

Na obu poziomach studiów praktyka może być też zrealizowana w całości, bez podziału na semestry. Na wniosek studenta Dziekan może wyrazić zgodę na odbycie praktyki zawodowej w innym terminie lub jej rozłożenie w czasie w inny sposób.

Dobór miejsc praktyk dokonywany jest pod względem tego, czy student może w danej firmie lub organizacji i na danym stanowisku osiągnąć efekty uczenia się zdefiniowane dla praktyk zawodowych na kierunku, co jest weryfikowane przez uczelnianego doradcę ds. praktyk.

Studenci mają pięć możliwości zrealizowania i zaliczenia praktyki zawodowej:

1. Na podstawie pracy zawodowej na stanowisku kierowniczym lub innym samodzielnym stanowisku w czasie trwania studiów. Praktyka przeprowadzona jest w całości w zakładzie pracy, w którym pracuje student. Aby zaliczyć praktykę w tej formie wymagane jest: zaświadczenie o zatrudnieniu lub świadectwo pracy, zakres czynności zawodowych wykonywanych w ramach zatrudnienia podpisany przez studenta, zaświadczenie o osiągniętych efektach uczenia się podpisane przez przełożonego z zakładu pracy.
2. Praktyka zawodowa zaliczana na podstawie działalności gospodarczej prowadzonej przez studenta w czasie trwania studiów. Doradca ds. praktyk sprawdza zakres wpisów na wyciągu z dokumentu rejestrowego i ich adekwatność do efektów uczenia się założonych dla kierunku. Aby zaliczyć praktykę w tej formie wymagane dokumenty to: kopia wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub wypis z KRS oraz zakres realizowanych działań w ramach prowadzonej działalności podpisany przez studenta.
3. Praktyka w całości realizowana w zakładzie pracy wskazanym przez studenta lub Uczelnię, w czasie trwania studiów, na podstawie umowy o praktykę z firmą przyjmującą na praktykę. Przebieg praktyki i osiągnięcie efektów uczenia się dokumentowane jest w dzienniku praktyki zawodowej. Aby zaliczyć praktykę w tej formie wymagane dokumenty to: umowa o praktykę, ubezpieczenie NNW na czas praktyki, skierowanie na praktykę, wypełniony dziennik praktyki zawodowej, zatwierdzony przez opiekuna z zakładu pracy.
4. Praktyka zorganizowana samodzielnie przez studenta w ramach innych form aktywności zawodowej realizowanych w okresie studiów (np. staże zawodowe, świadczenia pracy na innych podstawach prawnych, wolontariat). Aby zaliczyć praktykę w tej formie wymagane dokumenty to: zaświadczenie o stażu lub wolontariacie, wykaz realizowanych zadań, podpisany przez przedstawiciela praktykodawcy lub oświadczenie podpisane przez studenta, potwierdzenie przez przedstawiciela praktykodawcy osiągnięcia efektów uczenia się.

5. Praktyka realizowana w oparciu o pracę zawodową na innym stanowisku niż kierownicze lub samodzielne. Student konsultuje z doradcą ds. praktyk przebieg praktyki, a następnie opisuje jej przebieg w dzienniku praktyk. Aby zaliczyć praktykę w tej formie wymagane dokumenty to: zaświadczenie o zatrudnieniu i dziennik praktyki zawodowej zatwierdzony przez przełożonego z zakładu pracy lub doradcę ds. praktyk z Uczelni.

Dostarczone dokumenty dotyczące praktyk są weryfikowane i zatwierdzane przez doradcę ds. praktyk, co jest warunkiem zaliczenia praktyki. Tylko dwie formy realizacji praktyk (numer 3 i 5 powyżej) wymagają prowadzenia dzienniczka praktyk na podstawie którego można w sposób szczegółowy dokumentować przebieg praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, co umożliwi skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Nie można uznać, że w przypadku pozostałych modeli możliwa jest skuteczna ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk bo odbywa się jedynie na podstawie oświadczenia studenta lub przedstawiciela firmy w której zatrudniony jest student.

Jedynie w przypadku praktyk odbywanych w firmach / instytucjach wskazanych przez studenta lub Uczelnię zawierana jest umowa o praktyki regulująca zasady odbywania praktyki. Wzór umowy stanowi załącznik do regulaminu.

Struktura procentowa realizacji praktyk przez studentów kierunku zarządzanie pierwszego stopnia w podziale na dostępne opcje, zakończone w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022, kształtuje się następująco:

1. Zaliczenie na podstawie pracy zawodowej - 21%;
2. Zaliczenie na podstawie działalności gospodarczej - 12%;
3. Praktyka standardowa - 8%;
4. Częściowo zaliczenie na podstawie pracy + moderowana - 37%;
5. Moderowana w całości - 22%.

Stosowane ułatwienia w zaliczaniu praktyk w ramach pracy zawodowej sprawiają, że praktyki przestają być integralną częścią programu studiów i student może ukończyć studia nie uzyskując efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Trzeba zauważyć, że zgodnie z przedstawionym przez Uczelnię zestawieniem dotyczy to aż 70% studentów (modele 1, 2 i 4). **ZO PKA rekomenduje**, aby w ramach każdego modelu wprowadzony został obowiązek dokumentowania przebiegu praktyk i osiągania efektów uczenia przy pomocy dziennika praktyk, co umożliwi skuteczne sprawdzenie i ocenę przebiegu praktyk oraz stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Za organizację i realizację praktyk na kierunku odpowiedzialny jest Rektor, który powierza obowiązki Dziekanowi i doradcy ds. praktyk. Doświadczenie zawodowe doradcy ds. praktyk obejmuje zarówno pracę naukowo-dydaktyczną na uczelniach wyższych, pracę w podmiotach biznesowych oraz pracę społeczną. Kompetencje i doświadczenie doradcy ds. praktyk nie budzą wątpliwości.

Zgodnie z deklaracją doradcy ds. praktyk oraz Władz Uczelni liczba opiekunów praktyk umożliwia prawidłową realizację praktyk. Jednak biorąc pod uwagę liczbę studentów na kierunku (419 studentów, z tego ok. 300 mających aktualny obowiązek realizacji praktyk) oraz opisane powyżej możliwości realizacji i zaliczania praktyk, które w dużym stopniu opierają się na konsultacji studentów-praktykantów z doradcą powodują, że jakość weryfikacji przebiegu praktyk i osiągniętych efektów

uczenia się jest obniżona. Odnosi się to zwłaszcza do tych modeli w których zalicza się osiągnięcie efektów uczenia na podstawie deklaracji studenta lub przedstawiciela jego pracodawcy.

Od strony administracyjnej wysiłek doradcy jest wspierany przez Centrum Obsługi Studenta, do którego obowiązków należy:

- a. nawiązanie kontaktów z firmami/instytucjami w celu znalezienia miejsc do odbycia praktyki zawodowej,
- b. przygotowanie dokumentów do odbycia praktyki zawodowej,
- c. ocena formalna dokumentacji dostarczonej przez studentów z odbytej praktyki zawodowej,
- d. przygotowanie dokumentacji do zaliczenia praktyki zawodowej.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o regulamin praktyk, który reguluje procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk dla różnych modeli realizacji i zaliczania praktyk oraz program praktyk dla poszczególnych kierunków i stopni studiów, wzór umowy o realizację praktyk, wzór dziennika praktyk zawodowych, wzór potwierdzenia efektów uczenia się dla poszczególnych kierunków i stopni studiów.

Regulamin nie odnosi się do wskazania osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk, zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk. Regulamin jest dość ogólny i wynika to z przyjętych na kierunku i dominujących modeli realizacji i zaliczania praktyk w sposób inny niż przewidziany w ustawie.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów. Lista firm, z którymi Uczelnia ma aktualnie podpisane umowy i które oferują miejsca praktyk dla studentów Uczelni, obejmuje 15 podmiotów. Jest to wystarczająca liczba zważywszy, że tylko ok. 8% studentów realizuje praktyki w miejscach oferowanych przez Uczelnię lub zaproponowanych przez studentów. Na stronach Biura Karier Uczelni na bieżąco zamieszczane są ogłoszenia firm zgłaszających chęć przyjęcia na praktyki oraz staże.

Działania prowadzące do pozyskania nowych miejsc praktyk dla studentów podejmuje doradca ds. praktyk oraz członkowie Rady Programowej w ramach swoich kontaktów i współpracy Uczelni z OSG. Efekty tych działań to przykładowo podpisanie umowy z firmą ANWIL S.A., w wyniku czego Uczelnia wstąpiła do stażowego programu spółki „Kierunek ORLEN” oraz pierwsi studenci zrealizowali praktykę w firmie.

Placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, powinny dawać możliwość zrealizowania efektów zaplanowanych dla praktyk na kierunku zarządzanie. Student przedkłada propozycję miejsca odbycia praktyki doradcy ds. praktyk, który analizuje profil podmiotu/działu i miejsce pracy oraz akceptuje je jako miejsce praktyki, lub nie. W razie wątpliwości doradca kontaktuje się z firmą w celu zweryfikowania możliwości zrealizowania praktyki. Zgodnie z zapisami regulaminu praktyk w przypadku realizacji praktyki na podstawie pracy zawodowej, gdy wypełnienie efektów uczenia się

możliwe jest tylko w części, student kierowany jest na praktykę moderowaną, czyli doradca ds. praktyk wyznacza studentowi zakres dodatkowych zadań do zrealizowania w miejscu pracy, co student opisuje w dzienniku praktyk i omawia z doradcą. Jednak takie sytuacje nie mają miejsca na kierunku zarządzanie.

Na poziomie bieżącym miejsca praktyk i osiągnięcie efektów uczenia się monitoruje doradca ds. praktyk, który w sytuacjach budzących wątpliwości konsultuje się z Dziekanem Wydziału. Formalnej weryfikacji dokumentacji praktyk dokonuje kierownik dziekanatu. Nie można tego jednak uznać za doskonalenie systemu, ale raczej weryfikację poprawności bieżącego działania systemu. Oczywiście wnioski z tej bieżącej obserwacji mogą być wykorzystywane do bieżącego i długookresowego doskonalenia programu praktyk i ich realizacji. Doradca ds. praktyk prezentuje Radzie Programowej stan realizacji praktyk w każdym roku akademickim i propozycje udoskonalenia systemu.

Zespół oceniający PKA rekomenduje opracowanie i przyjęcie procedury oceny systemu praktyk (program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach), który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli studentów).

Zajęcia realizowane są w soboty i niedziele, w ramach 15 tygodni zjazdowych w semestrze przyjętych przez Uczelnię. Zajęcia dla studentów kierunku – w zależności od semestru – rozplanowane są na 4 do 7 tygodni zjazdowych, co wynika ze stosunkowo niewielkiej liczby zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i studentów, określonej w programie studiów zarówno dla pierwszego, jak i drugiego stopnia. Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS jest w miarę równomiernie rozłożony we wszystkich semestrach, co pozwala na proporcjonalne obciążenie studentów pracą. Organizacja procesu nauczania umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące błędy i nieprawidłowości zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. Niezgodność treści programowych przypisanych do zajęć tworzących program studiów (zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia) z efektami uczenia się określonymi dla zajęć, niepozwalający na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla kierunku. W przypadku wielu zajęć, treści programowe nie zapewnią uzyskania efektów uczenia się określonych dla tych zajęć, np. pierwszy stopień studiów: *podstawy kalkulacji w biznesie, podstawy logistyki, podstawy zarządzania*; drugi stopień studiów: *sztuczna inteligencja i marketing w mediach społecznościowych, polityka fiskalna i monetarna, zarządzanie strategicznym rozwojem organizacji*.
2. Niejasne zasady szacowania i przypisania punktów ECTS do zajęć, w szczególności zasady szacowania nakładu pracy własnej studenta.

3. Klasyfikowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęć nieprowadzonych w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności praktycznych (niezgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów).
4. Prowadzenie przez Uczelnię niestacjonarnego trybu studiów on-line, niespełniającego wymogów określonych w § 12 oraz § 13 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w zakresie kształcenia na odległość, nieuwzględnionego w programie studiów i niezapewniającego studentom osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się.
5. Brak w programach studiów (pierwszego i drugiego stopnia) zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze zgodnym z rozporządzeniem MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, tzn. nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.

Osiąganie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, tj. opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego działanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanych przez Uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez Uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie zgodności treści programowych z efektami uczenia się kierunkowymi i dla zajęć.
2. Zaleca się stosowanie jasnych zasad szacowania i przypisania punktów ECTS do zajęć, uwzględniających nakład pracy studenta konieczny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć.
3. Zaleca się klasyfikowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęć zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, z uwzględnieniem konieczności spełnienia warunku w zakresie przypisania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne liczby punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% ogółu punktów ECTS, wymaganych do ukończenia studiów na kierunku.

4. Zaleca się dostosowanie zajęć prowadzonych w trybie on-line do wymogów określonych w § 12 oraz § 13 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów oraz określenie organizacji i zasad prowadzenia zajęć zapewniających studentom osiągnięcie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.
5. Zaleca się wprowadzenie do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.
6. Zaleca się odejście od zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej ze względu na niezgodność takiego podejścia z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574) oraz przyjęcie odpowiednich regulacji w tym zakresie.
7. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia odbywa się zgodnie z zasadami rekrutacji określonymi na kolejny rok akademicki. Zawierają one terminy rekrutacji, limity przyjęć na kierunki (minimalne, maksymalne), wymagane dokumenty, warunki przyjęcia, a także wymagania dla obcokrajowców. Zgodnie z Zasadami rekrutacji w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu na semestr zimowy w roku akademickim 2022/2023, zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni, podpisanymi przez Rektora WSZiB, warunkami przyjęcia na studia jest dostarczenie przez kandydata wszystkich wymaganych dokumentów rekrutacyjnych (standardowych dla pierwszego, jak i drugiego stopnia) oraz podpisanie umowy o naukę. O przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń. Według zasad rekrutacji, postępowanie rekrutacyjne może prowadzić komisja, jeśli została powołana przez Rektora. W warunkach rekrutacji nie są przewidziane kryteria selekcji kandydatów, co ma szczególne znaczenia w przypadku studiów drugiego stopnia. Studentem drugiego stopnia studiów kierunku zarządzanie może zostać absolwent studiów wyższych bez względu na ukończony kierunek. Zasady rekrutacji nie uwzględniają również poziomu znajomości języka obcego. Uczelnia przewiduje bezpłatne zajęcia wyrównawcze w wymiarze 8 godzin, co w przypadku absolwentów pozaekonomicznych kierunków nie zapewni uzupełnienia efektów uczenia się na poziomie 6 PRK niezbędnych do osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kierunku zarządzanie studiów drugiego stopnia. Przyjęte zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie gwarantują doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, a w szczególności w zakresie znajomości języka angielskiego lub niemieckiego na poziomie niezbędnym do uzyskania w trakcie kształcenia kompetencji językowych co najmniej na poziomie B2+ ESOKJ w przypadku, kiedy kandydat legitymuje się kompetencjami językowymi w językach innych niż oferowane przez Uczelnię.

Zasady rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. **Rekomenduje się** ujęcie ww. informacji w zasadach rekrutacyjnych. Tym bardziej, że w programie studiów

przewidziane jest prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów został zatwierdzony Uchwałą Senatu Nr 13/2020 i wszedł w życie z początkiem roku akademickiego 2020/2021. W przypadku ocenianego kierunku Uczelnia nie posiada możliwości potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów, ponieważ nie uzyskała pozytywnej oceny jakości kształcenia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym, wydanej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Zgodnie z Regulaminem studiów, w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia w ramach przenosin z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej warunki, termin i sposób uznania efektów uczenia się określa dziekan, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Kandydat jest zobowiązany złożyć wniosek i niezbędną dokumentację dotyczącą uzyskanej liczby ECTS oraz osiągniętych efektów uczenia się. Student może przenieść się bez postępowania rekrutacyjnego z innej uczelni, w tym zagranicznej po zaliczeniu pierwszego semestru studiów, ale w szczególnie uzasadnionych przypadkach, dziekan może zezwolić na przeniesienie studenta w trakcie pierwszego semestru. Opisana procedura w tym zakresie zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania określone zostały w Regulaminie studiów. Zgodnie z programem studiów, studenci uczestniczą w proseminariach, na których uzyskują informacje na temat zasad pisania prac. Na studiach pierwszego stopnia proseminarium dyplomowe odbywa się w IV semestrze w wymiarze 6 godzin dydaktycznych (1 ECTS), a na studiach drugiego stopnia w II semestrze studiów w wymiarze 4 godzin dydaktycznych (1 ECTS). Na końcu semestru IV na studiach pierwszego stopnia i na końcu semestru II na studiach drugiego stopnia studenci wybierają specjalność, w ramach której w kolejnych semestrach realizują prace dyplomowe i przygotowują się do egzaminu dyplomowego. Seminarium dyplomowe na studiach pierwszego stopnia prowadzone jest w V i VI semestrze w łącznym wymiarze 28 godzin dydaktycznych (11 ECTS), a na studiach drugiego stopnia w III i IV semestrze w wymiarze 28 godzin dydaktycznych (10 ECTS). Na kierunku zarządzanie studenci mają możliwość realizacji prac dyplomowych w formie tradycyjnej lub projektu zespołowego 2 – 3 osobowego. Zasady przygotowania prac dyplomowych zostały określone w Standardach pracy dyplomowej licencjackiej i magisterskiej w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu na kierunkach administracja i zarządzanie od roku akademickiego 2021/2022, a także Standardach pracy dyplomowej licencjackiej i magisterskiej realizowanej w formie projektu w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu na kierunku zarządzanie od roku akademickiego 2021/2022. Główna uwaga skupiona jest na aspektach formalnych, a nie merytorycznych (w tym metodycznych) przygotowania pracy dyplomowej na studiach o profilu praktycznym. **Rekomenduje się** opracowanie kompleksowych wymogów (formalnych i merytorycznych) przygotowania pracy dyplomowej, a także kryteriów jej oceny z uwzględnieniem specyfiki i profilu praktycznego kierunku.

Egzamin dyplomowy ma formę ustną. W jego trakcie student odpowiada na trzy pytania: jedno losuje z puli pytań, które są dostępne na stronie Uczelni, drugie pytanie zadaje recenzent i dotyczy ono pracy dyplomowej, natomiast trzecie pytanie zadaje promotor i jest to pytanie z zakresu przedmiotów specjalnościowych. Udostępniane zestawy pytań na egzamin dyplomowy na kierunku zarządzanie – zarówno w przypadku egzaminu licencjackiego, jak i magisterskiego – zawierają po 25 zagadnień. Analiza zagadnień pozwala stwierdzić, że mają one charakter odtwórczy i dotyczą w znacznej części elementarnej wiedzy. Wszystkie prace dyplomowe podlegają ocenie na okoliczność potencjalnych zapożyczeń w ramach Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Ogólne zasady i warunki studiowania, w tym zasady weryfikacji efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są zawarte w Regulaminie studiów. Ponadto, co semestr Rektor WSZiB wydaje zarządzenie dotyczące realizacji zajęć i zasad weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się poza siedzibą Uczelni przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Ogólne, formalnie przyjęte zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w uczeniu się umożliwiają równe traktowanie studentów, w tym adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Wśród metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidziane są: prace kontrolne, testy, projekty grupowe i indywidualne, prezentacje, testy, eseje, zgodnie z planem studiów. Weryfikacja efektów następuje również poprzez rozmowę ze studentem (bezpośrednią lub online), jego udział w dyskusji, aktywność na zajęciach, opracowywanie dodatkowych zadań. Metody weryfikacji efektów uczenia się są zawarte w kartach przedmiotów i podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia. W przypadku zajęć warsztatowych – jak informuje Uczelnia – ocenie podlega aktywność studenta na zajęciach, rozwiązywanie studiów przypadku i wykonywanie zajęć warsztatowych. W Uczelni stosuje się jednolitą dla wszystkich zajęć skalę ocen w stosunku do osiągniętych efektów uczenia się. Dokumentowanie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się następuje w formie gromadzenia przez wykładowców prac zaliczeniowych. W przypadku zaliczeń i egzaminów zdalnych jest to kilka prac gromadzonych na platformie Moodle, nie później niż w ciągu 14 dni od daty zaliczenia lub egzaminu, oraz wypełnienie protokołu z przebiegu egzaminu lub zaliczenia. Stopień opanowania języka obcego weryfikowany jest na podstawie prac zaliczeniowych (testy/kolokwia), aktywności na zajęciach, wypowiedzi ustnych (dyskusji, konwersacji) i pisemnych, prezentacji. Metody te umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia.

Nie wszystkie przyjęte metody weryfikacji dla zajęć umożliwiają weryfikację i ocenę stopnia opanowania treści programowych oraz sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych, co potwierdził dokonany podczas wizytacji przegląd prac etapowych. W kartach przedmiotów metody weryfikacji często są określone w sposób ogólny: zaliczenie czy egzamin. W przypadku, np. zajęć projektowych czy warsztatowych jest to: wykonywanie zadań warsztatowych, opracowanie projektu czy prezentacja projektu bez wskazania na jego zakres czy wymogi. W przypadku zajęć w formie wykładów standardem jest test jednokrotnego wyboru przeprowadzany na platformie Moodle. W trakcie wizytacji dokonano oceny prac etapowych z 6 zajęć. Tematyka prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych była zgodna z kartami opisu zajęć, ale zdarzało się, że obejmowała niewielki zakres treści programowych. Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się były niezgodne z praktycznym profilem studiów i nie pozwalały na ocenę wszystkich efektów uczenia się przypisanych do zajęć, w szczególności w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. W szczególności uwagę zwrócił bardzo niski poziom wymagań na zaliczenie przedmiotu - prace mające charakter wypracowań szkolnych albo wręcz plagiatów, czy testy jednokrotnego wyboru, w których proponowane odpowiedzi

umożliwiają intuicyjne zaznaczenie prawidłowej, do zaliczenia na poziomie szkoły podstawowej (np. *komunikacja w zespole, etyka w biznesie*).

Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku jest osadzona w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, zarówno na pierwszym, jak i drugim poziomie studiów. Z prac dyplomowych, egzaminu dyplomowego oraz na dyplomie dominują oceny bardzo dobre, dobre plus, sporadycznie dostateczne. Na podstawie dokonanej podczas wizytacji oceny 10 losowo wybranych prac dyplomowych stwierdzono, że tematyka prac jest zgodna z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku. Zidentyfikowano nieprawidłowości w zakresie formułowania problemu/celu badawczego, charakterystyki metod badawczych, błędy językowe, edycyjne, a także merytoryczne. Prace rzadko opierają się na aktualnej literaturze, nie zwierają źródeł obcojęzycznych, cechuje je znaczne wykorzystanie źródeł internetowych. W pracach brak krytycznej oceny treści wynikających ze źródeł, prawidłowej syntezy, logicznej argumentacji i interpretacji wyników oraz poprawnego i ścisłego wyciągania wniosków. W dużej części mają charakter odtwórczy. Ponadto stwierdzono brak różnic w poziomie zawansowania wiedzy między pracami licencjackimi i magisterskimi, a także prace niespełniające wymagań stawianym pracom dyplomowym. Stwierdzono zawyżanie ocen zarówno przez promotora, jak i recenzenta pracy – w wielu przypadkach znaczne. W recenzjach sporadycznie podnoszone są kwestie braków oraz błędów występujących w pracach. Nie odzwierciedlają one tym samym rzeczywistej wartości merytorycznej prac dyplomowych i nie wyrażają one w dostatecznym stopniu osiągnięcia efektów uczenia się.

Studenci kierunku zarządzanie zarówno pierwszego, jak drugiego stopnia są autorami i współautorami referatów o tematyce właściwej dla kierunku studiów, wygłoszonych na konferencjach naukowych, np. na corocznie organizowanej przez Uczelnię konferencji naukowej „Studenci Studentom, Wykładowcy Studentom”. Ponadto legitymują się publikacjami w czasopiśmie, np.: „Firma i rynek” czy monografiach pokonferencyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalne zasady przyjęcia kandydatów na studia, warunki i procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zostały opracowane zasady i procedury dyplomowania, a także zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia, w tym stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Problemem jest stosowanie zasad i przestrzeganie procedur w tym zakresie. Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące zastrzeżenia dotyczące prac dyplomowych oraz weryfikacji efektów uczenia się, zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. Przyjęte zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie gwarantują doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, w tym w zakresie znajomości języka obcego na poziomie niezbędnym do uzyskania w trakcie kształcenia kompetencji językowych co najmniej na poziomie B2+ ESOKJ.

2. Niepoprawny dobór metod i form weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć, niepozwalający na weryfikację opanowania umiejętności praktycznych, czy nabycia kompetencji społecznych.
3. Bardzo niski poziom wymagań na zaliczenie zajęć oraz zawyżanie ocen w przypadku prac etapowych.
4. Brak zróżnicowania prac dyplomowych w zależności od poziomu studiów, co do zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
5. Uchybienia związane z realizacją prac dyplomowych zarówno merytoryczne, jak i formalne (Załączniku nr 3 do raportu).
6. Zawyżanie ocen prac dyplomowych zarówno przez promotora, jak i recenzenta, a także niska jakość recenzji, nieodzwierciedlających rzeczywistej zawartości merytorycznej prac.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się określenie kryteriów kwalifikacji na studia drugiego stopnia, które umożliwią dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, w tym w zakresie znajomości języka obcego na poziomie niezbędnym do uzyskania w trakcie kształcenia kompetencji językowych co najmniej na poziomie B2+ ESOKJ.
2. Zaleca się właściwy dobór metod i form weryfikacji efektów uczenia się, tak aby umożliwiały weryfikację wszystkich specyficznych dla zajęć efektów uczenia się.
3. Zaleca się podniesienie poziomu wymagań na zaliczenie przedmiotu oraz usunięcie nieprawidłowości związanych z zawyżaniem ocen prac etapowych.
4. Zaleca się zróżnicowanie prac dyplomowych co do poziomu studiów i związanym z tym poziomem zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
5. Zaleca się podjęcie działań zapewniających podniesienie poziomu merytorycznego prac dyplomowych i zapewnienie ich większej adekwatności do poziomu i praktycznego profilu studiów.
6. Zaleca się wdrożenie systemu oceny prac dyplomowych zapewniającego rzetelność i porównywalność ocen, eliminującego przypadki zawyżania ocen prac dyplomowych.
7. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces nauczania na kierunku zarządzanie na pierwszym oraz drugim stopniu realizują nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia, zatrudnione w ramach umowy cywilnoprawnej,

posiadające aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin, do której kierunek został przypisany, tj.: nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów, nauk prawnych, nauk socjologicznych lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym nabywania przez studentów umiejętności praktycznych. Przedstawiony dorobek zawodowy w większości jest zgodny z prowadzonymi zajęciami. Wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w Załączniku nr 4 do raportu.

Na pierwszym stopniu studiów:

Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy dla 20 osób, w tym:

- 1 osoba z tytułem naukowym profesora (w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki o komunikacji i mediach);
- 1 osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (w dyscyplinie polityka i administracja oraz socjologia);
- 11 osób ze stopniem naukowym doktora (5 w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, 1 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz polityka i administracja, 1 w dyscyplinie nauki prawne, 1 w dyscyplinie nauki prawne oraz polityka i administracja, 1 w dyscyplinie polityka i administracja);
- 7 osób z tytułem zawodowym magistra (6 w zakresie zarządzania, 1 w zakresie prawa).

Grupę innych osób prowadzących zajęcia na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowi 20 osób:

- 1 osoba z tytułem naukowym profesora (w dyscyplinie ekonomia i finanse);
- 2 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (1 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie filozofia);
- 3 osoby ze stopniem naukowym doktora (1 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki prawne, 1 w dyscyplinie elektrotechnika);
- 14 osób z tytułem zawodowym magistra (4 w zakresie zarządzania, 4 w zakresie filologii, 3 w zakresie prawa, 2 w zakresie psychologii, 1 w zakresie transportu wodnego).

Na drugim stopniu studiów:

Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy dla 18 osób, w tym:

- 1 osoba z tytułem naukowym profesora (w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki o komunikacji i mediach);
- 11 osób ze stopniem naukowym doktora (5 w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, 1 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz polityka i administracja, 1 w dyscyplinie nauki prawne, 1 w dyscyplinie nauki prawne oraz polityka i administracja, 1 w dyscyplinie polityka i administracja);
- 6 osób z tytułem zawodowym magistra (6 w zakresie zarządzania).

Grupę innych osób prowadzących zajęcia na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowi 21 osób:

- 1 osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (w dyscyplinie ekonomia i finanse);
- 5 osób ze stopniem naukowym doktora (2 w dyscyplinie ekonomia i finanse, 1 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, 1 w dyscyplinie nauki prawne, 1 w dyscyplinie elektrotechnika);
- 14 osób z tytułem zawodowym magistra (4 w zakresie zarządzania, 5 w zakresie filologii, 2 w zakresie prawa, 1 w zakresie psychologii, 1 w zakresie informatyki, 1 w zakresie transportu wodnego);
- 1 osoba z tytułem zawodowym inżyniera w zakresie informatyki.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z wymaganiami i wynosi ponad 50% ogółu godzin realizowanych w ramach programu studiów, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów na kierunku zarządzanie. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym także te związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Podczas hospitowanych zajęć nauczyciele w większości stosowali właściwe dla zajęć metody dydaktyczne, niemniej na dwóch hospitowanych warsztatach stosowane metody dydaktyczne były adekwatne dla formy jaką są ćwiczenia, a nie warsztaty.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w trakcie pandemii była na bieżąco monitorowana, a zajęcia hospitowane.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, a także w większości adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć (brak właściwej kadry lub opisu doświadczenia osób prowadzących dla 4 zajęć oraz obsady 5 zajęć zostały szczegółowo przedstawione w załączniku 4 do niniejszego raportu), w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jest także monitorowane i omawiane podczas spotka kadry zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego.

Warto podkreślić, że Uczelnia organizuje cykliczne (w każdym roku) szkolenia z zakresu metodyki, narzędzi, technik motywowania studentów, tutoringu, dokumentacji w prowadzeniu zajęć, a kadra czuje wsparcie ze strony Władz Uczelni, począwszy od strony formalnej po narzędzia informatyczne. Uczelnia organizuje także cykliczne spotkania kadry, gdzie nauczyciele akademicki dzielą się doświadczeniem. Każdy semestr jest poprzedzony spotkaniem wprowadzającym dla kadry.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są zarówno oceniani przez studentów, jak i hospitowani (stacjonarne hospitacje są zapowiedziane, zaś te online nie), a wyniki ankiet są indywidualnie omawiane z nauczycielami. Uczelnia regularnie dokonuje oceny nauczycieli

akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej, a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Ocena ta uwzględnia także wyniki ankiet studenckich.

Co semestr przeprowadzana jest wśród studentów ankieta wyłaniająca na koniec roku wykładowców wyróżniających się w prowadzeniu zajęć i kontakcie ze studentami. Na tej podstawie wręczane jest wyróżnienie „Wykładowca przyjazny studentom”/”Najlepszy cyfrowy wykładowca”.

Kadra akademicka uzyskuje wsparcie z Uczelni w zakresie rozwoju naukowego, kompetencji, finansowania konferencji i artykułów naukowych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Przyjęto stosowne „Zasady reagowania w sytuacjach konfliktowych”, niestety kadra akademicka nie ma wiedzy o tym dokumencie.

Rekomenduje się szkolenie z ww. zasad.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w większości zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

1. Stwierdzono nieprawidłową obsadę 4 zajęć oraz braki w obsadzie 5 zajęć – Załącznik nr 4.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć, tzn. powierzenie ich nauczycielom akademickim legitymującym się odpowiednim dorobkiem naukowym, doświadczeniem dydaktycznym lub zawodowym zdobytym poza Uczelnią, powiązanych z treściami programowymi prowadzonych zajęć, a także zapewnienie obsady tym zajęciom, które nie posiadają prowadzących.
2. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu zlokalizowana jest w centrum Poznania. Proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie, studia pierwszego i drugiego stopnia, realizowany jest w budynku o powierzchni 2511 m².

Liczba, powierzchnia i rozmieszczenie pomieszczeń, w tym laboratoriów jakie wykorzystywane są na potrzeby realizacji zajęć dydaktycznych, odpowiadają potrzebom wynikającym ze skali i specyfiki kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Budynek wyposażony jest we wszystkie niezbędne do jego funkcjonowania media oraz jest przystosowany do osób z niepełnosprawnością. We wszystkich pomieszczeniach dydaktycznych przewidziano odpowiedniej klasy sprzęt wizualny oraz bezprzewodową sieć Wi-Fi.

Wyposażenie każdej sali dydaktycznej jest mobilne. Można ją w krótkim czasie dostosować do charakteru prowadzonych zajęć, w tym w szczególności warsztatów z podziałem na zespoły, których w Uczelni odbywa się wiele, zgodnie z praktycznym profilem.

Podczas zjazdów stacjonarnych Uczelnia zapewnia opiekę dyżurnego informatyka, który pomaga wykładowcom w kwestiach IT i dysponuje rozwiązaniami technicznymi do sprawnego prowadzenia zajęć.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

Na prośby studentów Uczelnia udostępnia studentom sale dydaktyczne, salę komputerową i sprzęt, w trakcie całego tygodnia do pracy w grupach w celu realizowania programu studiów. Studenci mają także dostęp do oprogramowania on-line.

Na potrzeby realizacji programów studiów na kierunku zarządzanie pierwszego stopnia, wykorzystywane są następujące zasoby i techniki informacyjno-komunikacyjne: Google Meet (Workspace) (Kształcenie zdalne synchroniczne) oraz Platforma Moodle (Kształcenie zdalne asynchroniczne). Na platformie Moodle systemowo tworzony jest cały harmonogram kursów, a administracja wspiera działania wykładowców.

Uczelnia wskazała liczne oprogramowanie wraz z przyporządkowaniem do poszczególnych zajęć (m.in. SAP, Hadrone PPM, NOZBE, Trello, Bitrix24, Wiz Link, MS Project, mKsięgowa, Subiekt, Gratyfikant, Rewizor, ZUS Płatnik.), jednakże w treściach programowych i podczas realizacji zajęć nie przewidziano żadnego specjalistycznego oprogramowania dedykowanego kierunkowi zarządzanie, jak również poszczególnym specjalnościom, co nie jest zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także nie umożliwi prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem zarządzanie. **Rekomenduje się** dodanie specjalistycznego oprogramowania do sylabusów oraz do całego procesu dydaktycznego.

Zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP jest zapewniona. Na parterze zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom

pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidacja barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Biblioteka nie posiada specjalistycznego oprogramowania i sprzętu dedykowanego osobom z niepełnosprawnością z dysfunkcją wzroku. **Rekomenduje się** dostosowanie biblioteki do wszystkich typów niepełnosprawności.

Biblioteka stanowi podstawę systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni. Biblioteka składa się z wypożyczalni (część książek znajduje się w magazynie w innym miejscu) oraz czytelni. Biblioteka jest w całości skomputeryzowana w oparciu o system biblioteczny LIBRA 2000. Niemniej mimo katalogu on-line książki studenci mogą wypożyczać przez wysłanie maila. Godziny otwarcia biblioteki dostosowane są do potrzeb realizowanego na kierunku zarządzanie kształcenia, tj. Biblioteka otwarta jest także w weekendy, gdy odbywają się zjazdy. Obecnie w bibliotece zgromadzonych jest 21 tys. woluminów, z czego większość skierowana do kierunku zarządzanie.

Uczelnia posiada dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, a w tym do publikacji: Elsevier, Springer i Wiley, czasopism: Nature i Science oraz baz danych: Scopus i Web Of Science. Nie jest natomiast instytucją partnerską w systemie Academica. **Rekomenduje się** uzupełnienie dostępu do baz elektronicznych także o tę bazę.

Losowa weryfikacja części pozycji literaturowych zawartych w 5 sylabusach wykazała następujące braki w zasobach biblioteki (literatura obowiązkowa):

- Masaaki Imai, „GembaKaizen”, Wydawnictwo MT Biznes, Warszawa 2018;
- Jeffrey K. Liker, „Droga Toyoty”, Wydawnictwo MT Biznes, Warszawa 2005;
- S. Kot, „Zarządzanie łańcuchami dostaw w małych i średnich przedsiębiorstwach zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju”, Wydawnictwo PWE, Warszawa 2018;
- K. Burnett, „Relacje z kluczowymi klientami. Analiza i zarządzanie”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2013;
- P. Grajewski, „Koncepcja struktury organizacji procesowej”, Wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń (wydanie bieżące).

Rekomendowana jest pełna analiza wszystkich sylabusów oraz uzupełnienie zalecanych pozycji.

Nauczyciele akademicki mają możliwość zgłaszania pozycji literaturowych do zakupu.

Uczelnia zapewnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom (Moodle) w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostępnych także dla studentów z niepełnosprawnością.

Corocznie Uczelnia przeprowadza wśród studentów ankiety, w których oceniają m.in. zasoby edukacyjne i infrastrukturę oraz wskazują kwestie wymagające poprawy. Samorząd Studentów także na bieżąco zgłasza kwestie dotyczące infrastruktury. W efekcie ankiet i działań Samorządu zrealizowano m.in.: montaż większej liczby gniazdek elektrycznych w przestrzeniach wypoczynkowych i roboczych dla studentów, gniazdko elektryczne w drewnianej altanie na placu wypoczynkowym, a w latach 2019-2020, zgodnie z sugestiami wykładowców, dokonano podziału dwóch dużych sal wykładowych, z każdej powstały dwie mniejsze (na 40 i 50 osób), tak aby możliwa była realizacja większej liczby warsztatów zgodnie z profilem praktycznym. Zainstalowano klimatyzację w salach, w których było to możliwe, aby znacząco poprawić komfort studiowania. Strefy relaksu wyposażono

w wygodne hamaki, fotele oraz kolorowe stoliki. Inwestycje w nowy sprzęt IT są stale realizowane i podawane cyklicznym przeglądom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza umożliwiają prawidłową realizację wszystkich zajęć i osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Zasoby biblioteczne nie w pełni obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Rozwój oraz doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych monitorowane są regularnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie zakłada rozwijanie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają na swobodne, samodzielne i profesjonalne działanie absolwentów w zakresie zarządzania na różnych poziomach firm i organizacji. Koncepcja kształcenia i program studiów powstają w ramach prac Rady Programowej, w której uczestniczą Władze Uczelni, a kieruje nią Rektor. Wkład do koncepcji kształcenia i programu pochodzi także z monitorowania sektora gospodarczego i regularnego kontaktu Rady Programowej z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (OSG). Program studiów ulega modyfikacjom i stałemu dostosowywaniu do zmieniających się potrzeb rynku.

Przy Uczelni nie powołano odrębnego zespołu pracodawców, ze względu na niedużą skalę działalności Uczelni i fakt, że Rada Programowa regularnie na swoich posiedzeniach spotyka się z przedstawicielami pracodawców, np. przy corocznej weryfikacji efektów kierunkowych czy uruchamianiu nowej specjalności - zapraszani są przedstawiciele OSG, czy poszczególnych branż.

Wprowadzanie nowego przedmiotu do programu, wypracowywanie efektów uczenia się i treści programowych odbywa się po konsultacji z przedstawicielami biznesu, z udziałem ekspertów i realizowane jest w dwóch głównych formułach.

Po pierwsze służą temu spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstw, organizacji, urzędów i stowarzyszeń branżowych, jakie odbywa Rada Programowa WSZiB. W przypadku zdiagnozowania konieczności wprowadzenia zmian zapraszani są przedstawiciele danego sektora gospodarki lub obszaru zarządzania, z którymi konsultowane są decyzje dotyczące programu lub poszczególnych przedmiotów. Konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego mają miejsce

szczególnie przy wprowadzaniu nowych przedmiotów do programu lub modyfikacji treści przedmiotów, np.:

- wprowadzenie zajęć *sztuczna inteligencja w marketingu i mediach społecznościowych* miały miejsce po konsultacjach z pracownikiem działów PR firm branży motoryzacyjnej i produkcji środków ochrony roślin (luty 2021);
- specjalność *zarządzanie służbą zdrowia* opracowana została we współpracy z firmą doradczo-konsultingową placówek medycznych (luty-sierpień 2021);
- w 2021 r. przeprowadzono konsultacje treści zajęć *interpretacja umów cywilno-handlowych, umowy o pracę i cywilnoprawne* (pierwszy stopień studiów) oraz *prawo pracy* (drugi stopień studiów) z pracownikami poznańskiej kancelarii adwokackiej oraz warszawskiej kancelarii prawno-podatkowej.

Drugą formą współpracy z otoczeniem jest udział w realizacji zajęć wykładowców praktyków, którzy proponują treści i efekty przedmiotowe w kartach przedmiotów. Jest to istotny element wpływający na kształt programu. Osoby bezpośrednio uczestniczące w procesach biznesowych stanowią dla kierunku odpowiednie źródło wiedzy o umiejętnościach i kompetencjach, jakie powinni aktualnie prezentować absolwenci kierunku zarządzanie. Konfrontacja ich propozycji z oceną Rady Programowej, która czuwa nad zachowaniem kryteriów dla efektów uczenia się na pierwszym i drugim stopniu studiów oraz całościową koncepcją programu, stanowi efektywną, z punktu widzenia Uczelni, strategię. Na 46 wykładowców na kierunku zarządzanie 30 z nich jednocześnie w sposób praktyczny uczestniczy w działalności biznesowej w obszarze zarządzania.

Ważnym elementem udziału OSG w działaniach Uczelni, związanych z programem studiów i efektami uczenia się, jest realizacja umów o współpracy – obecnie aktywnych jest 10 umów. Przykłady takich umów wymieniono poniżej:

- Umowa z firmą konsultingowo-doradczą sektora medycznego FORMEDIS sp. z o.o. podpisana w lutym 2021 r. doprowadziła do uruchomienia na drugim stopniu studiów specjalności *zarządzanie w ochronie zdrowia*.
- Skutkiem umowy z Kaizen Institut we Wrocławiu jest wprowadzenie do programu studiów metodologii Kaizen i Lean management. Kaizen Institut przeprowadził w 2019 r. we współpracy z Uczelnią jedno ze swoich seminariów, dzięki czemu studenci i wykładowcy mieli okazję uczestniczyć w prelekcjach i dyskusjach oraz poznać aktualne wyzwania rynku.
- Umowa z Anwil SA, członkiem Grupy Kapitałowej PKN Orlen, obejmuje konsultacje programów studiów oraz możliwość odbywania praktyk w jednym z największych państwowych przedsiębiorstw chemicznych w Polsce.
- Dzięki zawięzaniu w listopadzie 2019 r. umowy z SNP Poland w ramach SAP University Alliances Uczelnia stworzyła specjalność poświęconą stosowaniu narzędzia wspierającego procesy administracyjno-zarządcze SAP.
- Od 2019 r. Uczelnia realizuje umowę kooperacyjną z Fundacją Kształcenia Zawodowego i Międzynarodowego „Faveo” z Wrocławia, dzięki której studenci uczestniczą w międzynarodowych projektach Erasmus+ w Bildungszentrum Magdeburg, poświęconych tematyce współczesnych wyzwań społeczno-gospodarczych (zrównoważony rozwój, komunikacja międzykulturowa, społeczeństwo obywatelskie).

Kolejnym narzędziem budowania powiązań z otoczeniem gospodarczym są wizyty studyjne w firmach, podczas których studenci mają możliwość obserwacji praktyki funkcjonowania struktur i procesów zarządczych i administracyjnych.

Ponadto Uczelnia utrzymuje bieżące relacje z przedstawicielami sektora edukacyjnego, to jest:

- umowa o współpracy z Zachodniopomorską Szkołą Biznesu, podpisana w listopadzie 2021 r., służy dzieleniu się dobrymi praktykami zarządzania uczelnią, informacjami o potrzebach rynku oraz konsultowaniu wdrażanych nowych metod edukacyjnych;
- Uczelnia monitoruje także potrzeby, możliwości i predyspozycje przyszłych studentów, aby uwzględnić je w swojej ofercie. Służy temu współpraca z poznańskimi liceami (IX LO, XIV LO, XV LO, XXV LO), poznańskim Technikum Elektroniczno-Mechanicznym, jak też szkołami z regionu Wielkopolski - LO w Czarnkowie oraz Zespołem Szkół nr 1 w Ostrzeszowie.

Monitorowanie losów absolwentów Uczelnia realizuje przez analizę badań prowadzonych przez Ministerstwo, nie prowadzi uczelnianego, własnego monitoringu.

Nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, aby wyniki tych przeglądów były wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

ZO PKA rekomenduje opracowanie i przyjęcie procedury okresowych przeglądów współpracy z OSG, które pozwolą dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli OSG i studentów).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku zarządzanie. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały, choć nie jest sformalizowana w postaci zespołu przedstawicieli OSG przy Uczelni. Współpraca przybiera zróżnicowane formy, które są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia nie stawia sobie wyzwań w zakresie umiędzynarodowienia, nie uwzględniając tego aspektu w swojej strategii. Uczelnia nie realizuje długich mobilności międzynarodowych, np. z programu Erasmus+, gdyż nie ma na nie chętnych studentów. Uczelnia stwarza jednak możliwości, choć ich skala nie jest duża. Uczelnia posiada podpisane umowy o partnerstwie z uczelniami:

- Alverno Collage w Milwaukee w USA;
- Collage of Agriculzt Ural&Environmental Sciences University of Georgia;
- Sächsische Verwaltungs- und Wirtschafts-Akademie e.V. w Dreźnie;
- Hochschule Mittweida w Niemczech.

Uczelnia stwarza możliwości wymiany międzynarodowej, ale studenci z niej nie korzystają. Na kierunku zarządzanie nie ma studentów przyjeżdżających ani wyjeżdżających w ramach wymian.

Jednakże, dzięki współpracy z Fundacją Kształcenia Zawodowego i Międzykulturowego „Faveo” WSZiB w Poznaniu oferuje studentom krótkoterminowe mobilności zagraniczne i możliwość zdobywania doświadczeń w sektorze Erasmus+ „Młodzież”. W 2021 r. studenci uczestniczyli w międzynarodowym projekcie „Be(e) natural”, poświęconym zasadom zrównoważonego rozwoju, a w 2019 r. w kilkudniowych warsztatach „Different than the rest – Our clichés and stereotypes”, zrealizowanych w Niemczech. Kolejny projekt we współpracy z Bildungsnetzwerk Magdeburg zaplanowany jest na wrzesień 2022 r.

Innymi międzynarodowymi projektami były podróże studyjne do zagranicznych firm, w których studenci mogli poznawać procesy zarządcze i produkcyjne w realnym środowisku pracy (wyjazdy do fabryki Hyundai w Czechach oraz Ferrari i Pagani we Włoszech, których programy przygotowane zostały przez wykładowców-praktyków, przełożone są na kolejny rok akademicki).

Od czerwca 2021 r. powołany został Zespół ds. współpracy międzynarodowej, którego zadaniem jest inicjowanie i rozwijanie kontaktów Uczelni z zagranicznymi jednostkami dydaktycznymi, naukowymi i biznesowymi. Efektem pracy Zespołu jest stworzenie anglojęzycznej wersji strony Uczelni i podjęcie rozmów o współpracy projektowej z niemieckim Universität Erlangen-Nürnberg.

W 2020 r. Uczelnia zorganizowała konferencję naukową, pt. „Dążenie do doskonałości w edukacji wyższej”, która miała wymiar międzynarodowy. Studenci i kadra Uczelni mogli wysłuchać prelegentów ze Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Chin. Podobną rolę pełni współpraca z Kaizen Institut, który organizuje we współpracy z WSZiB seminaria z udziałem przedstawicieli wielu zagranicznych firm, w których uczestniczą pracownicy i studenci Uczelni.

Kadra wykładająca na kierunku zarządzanie to praktycy, którzy zawodowo pracują w zespołach międzynarodowych i w pracy dydaktycznej ze studentami w naturalny sposób odnoszą się do sytuacji międzynarodowych regulacji prawnych czy stosują obcojęzyczną terminologię branżową (np. przedstawiciele Szkoły Lotniczej Aero Poznań oraz Cirrus Aircraft Poland & Baltics – wyłącznego

przedstawiciela producenta amerykańskich samolotów śmigłowych i odrzutowych na Polskę, Litwę, Łotwę i Estonię; czy też osoby z międzynarodowego zespołu w ramach realizacji Projektu Rozbudowy Zdolności Produkcyjnych Nawozów w Anwil S.A.).

Kadra w ostatnich latach uczestniczyła w kilku międzynarodowych konferencjach m.in.: „Europa XXI wieku” (UAM w Poznaniu); konferencja Uniwersytetu w Magdeburgu poświęcona interdyscyplinarnej perspektywie kształcenia zawodowego, czy też podróży studyjnej do University College London.

W Uczelni, poza lektoratami, nie są prowadzone zajęcia w języku angielskim. Uczelnia umożliwia wybór lektoratów.

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie podlega systematycznej ewaluacji w kontekście pojawiających się możliwości, a także sugestii i potrzeb studentów oraz nauczycieli akademickich.

Rekomenduje się wprowadzenie stałego systemu ewaluacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich. Uczelnia stwarza warunki do mobilności studentów, ale oni tego nie wykorzystują. Nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu oferuje studentom kierunku zarządzanie szerokie i zróżnicowane wsparcie w całym procesie uczenia się. Prowadzone na Uczelni działania są adekwatne do profilu prowadzonego kierunku studiów i dostosowywane do różnych grup odbiorców. Wsparcie to przyjmuje formy zarówno organizacyjne, jak i finansowe. Do wielu aspektów podchodzi się w sposób zindywidualizowany. Na kierunku zarządzanie kluczową uwagę kładzie się na rozwój wśród studentów kompetencji niezbędnych do wejścia na rynek pracy.

Studenci ocenianego kierunku otrzymują informacje dotyczące programu studiów, form oraz kryteriów zaliczania zajęć na pierwszych zajęciach. W ramach wsparcia w procesie zdobywania wiedzy wszyscy nauczyciele akademicy prowadzą konsultacje przedmiotowe. Za sprawy studenckie na ocenianym kierunku odpowiedzialny jest opiekun roku, administracja uczelniana oraz właściwe władze jednostek

dydaktycznych. Opiekun roku, będący jednym z nauczycieli akademickich, pełni rolę łącznika pomiędzy Władzami Uczelni, a studentami. Na Wydziale za obsługę administracyjną studentów odpowiada dziekanat. Pracownicy są dostępni w ciągu tygodnia, a także pełnią weekendowe dyżury w trakcie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych. Należy podkreślić, że w procesie uczenia się istotną rolę pełnią promotorzy prac dyplomowych odpowiedzialni za nadzór naukowy nad pracą dyplomową.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na pierwszym semestrze pierwszego roku studiów każdy student przechodzi szkolenie z wykorzystywanych platform do kształcenia online. Przewiduje się również rozwiązania, które wspierają studentów wykluczonych cyfrowo. Osoby, których dotyczy ten problem, aby uczestniczyć w zajęciach mogą otrzymać w uzasadnionym przypadku dostęp do korzystania z sal komputerowych.

Na Uczelni aktywnie działa Samorząd Studencki, który spełnia swoje ustawowe zadania reprezentując społeczność studencką na forum Uczelni, odpowiadając za sprawy socjalno-bytowe studentów, udział w działaniach projakościowych oraz dbając o integrację środowiska studenckiego. Finansowanie konieczne do realizacji regulaminowych obowiązków Samorządu Studenckiego jest zapewniane przez Uczelnię. Samorząd posiada swoją siedzibę oraz sprzęt niezbędny do codziennej pracy. Samorząd realizuje ponadto szereg inicjatyw skierowanych do studentów. Działa zarówno na poziomie wydziałowym, jak i centralnym. W prace samorządu zaangażowani są studenci ocenianego kierunku studiów. Należy jednak zauważyć, że członkowie samorządu nie w pełni partycypują w działaniach na rzecz zapewnienia jakości kształcenia, bowiem nie uczestniczą na stałe w pracach ciał kolegialnych odpowiedzialnych za zapewnienie jakości kształcenia na ocenianym kierunku oraz brak jest spełnienia formalnych procedur zatwierdzania osób odpowiedzialnych za rozstrzyganie w sprawach studenckich przez właściwy organ Samorządu Studenckiego.

Na Uczelni za rozwój kompetencji zawodowych i wsparcie w wejściu na rynek pracy odpowiada Akademickie Biuro Karier. W zakres ich działań wchodzi organizowanie licznych szkoleń dla studentów między innymi z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, budowania CV, czy przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych. Dodatkowo prowadzą indywidualne doradztwo zawodowe i ewidencję instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki dodatkowe czy staże. Uczelniane Biuro Karier jest zarejestrowane jako pośrednik pracy. Odpowiada także za tutoring związany z adaptacją nowozatrudnionych studentów WSZiB, a także monitoring losów absolwentów.

Studenci mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną, określoną zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dostępne są stypendia socjalne, stypendium rektora, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Stypendium rektora przysługuje studentom posiadającym wysoką średnią ocen, jak również zaangażowanych w działalność naukową, sportową, artystyczną oraz organizacyjną. Rozpatrywanie wniosków stypendialnych dokonuje się komisyjnie, przy zaangażowaniu studentów i ich organów przedstawicielskich. Skargi i wnioski rozpatrywane są przez gremia odwoławcze. Szczegółowe warunki przyznawania stypendiów określa regulamin świadczeń dla studentów.

System motywacyjny studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce opiera się nie tylko na systemie stypendialnym. Studenci mogą liczyć na dodatkową nagrodę za najlepszą pracę dyplomową. Dodatkowym pozamaterialnym rozwiązaniem, motywującym studentów do uczenia się i osiągnięcia efektów uczenia się, jest prowadzony przez Uczelnię program wymian studenckich Erasmus+, gdzie jednym z kryteriów kwalifikacyjnych jest średnia ocen. Prowadzone są działania promocyjne

programów wymiany studenckiej. Uczelnia stwarza studentom warunki do uzyskania niezbędnych funduszy na potrzeby organizacji konferencji, ale także wyjazdów czy artykułów naukowych. Wsparcie dla studentów wyróżniających się jest oferowane studentom także w sferze organizacyjnej. Na wniosek student może uzyskać zgodę na odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać wsparcie ze strony Biura Obsługi Studiów. Uczelnia prowadzi działania doskonalące infrastrukturę w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami. Dzięki staraniom Uczelni studenci mogą korzystać w pełni z oferty edukacyjnej. Należy jednak zauważyć brak dostosowania publicznego dostępu do informacji do potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami. W zakresie wsparcia psychologicznego Uczelnia zapewnia dyżury psychologa. Są to indywidualne bezpłatne konsultacje ustalane w terminach dogodnych dla osób potrzebujących nagłego wsparcia. Dodatkowo w programie studiów pierwszego stopnia zawarto zajęcia, które umożliwiają poznanie i opanowanie technik radzenia sobie w trudnych sytuacjach - *zarządzanie stresem*.

W Uczelni podejmowane są działania informacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. W tym zakresie Uczelnia stworzyła "Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych w WSZiB w Poznaniu. Istnieją również instytucje rzeczników dyscyplinarnych oraz komisji dyscyplinarnych w ramach, których procedowane są sprawy konfliktowe lub ewentualne naruszenia. Studenci są zaznajomieni w sposób ograniczony z procedurą dotyczącą bezpieczeństwa, funkcjonującą na Uczelni, głównie poprzez realizowane szkolenia BHP. **Rekomenduje się** jednak zintensyfikowanie działań mających na celu informowanie studentów o kwestiach bezpieczeństwa, w tym przeciwdziałania przemocy, mobbingowi czy molestowaniu i dostępnych w ramach Uczelni narzędziach będących możliwymi drogami rozwiązywania konfliktów.

System rozwiązywania skarg i wniosków ma dwutorowy charakter. Studenci w ramach zgłaszania uwag mogą wypełnić anonimowy formularz dotyczący uwag związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także zgłosić swoje skargi, problemy czy postulaty indywidualnie do właściwego prodziekana. Istotny udział w procedowaniu uwag studenckich ma Samorząd Studencki.

Ewaluacja systemu wsparcia studentów opiera się głównie o nieformalne kontakty studentów z pracownikami Uczelni oraz w związku z działalnością Samorządu Studenckiego. Przekazywane w ramach spotkań uwagi studentów stanowią podstawę do podejmowania działań projakościowych. Uczelnia prowadzi dodatkowo badania jakości zajęć dydaktycznych, kształcenia zdalnego oraz badania losów absolwentów, częścią których są elementy wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia w szerokim zakresie udziela opieki oraz wsparcia w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się na realizowanym kierunku. Studenci mają dostęp do wsparcia procesu dydaktycznego, naukowego, wejścia na rynek pracy, jak i wsparcia socjalno-bytowego, z uwzględnieniem równych i sprawiedliwych zasad. Istnieją możliwości indywidualizacji procesu kształcenia oraz dodatkowego rozwoju swoich zainteresowań. Studenci mają możliwość korzystania z programów mobilności oraz uzyskania wsparcia w wejściu na rynek pracy. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie psychologiczne. Ocena systemu wsparcia opiera się na bieżącym zgłaszaniu uwag. Podejmowane przez Uczelnię

działania mające na celu zapewnienie wsparcia studentom w procesie uczenia się nie są jednak kompletne. Zdiagnozowano nieprawidłowości zaprezentowane poniżej:

1. Brak czynnego udziału studentów w procesie wyboru osób, do obowiązków których należą sprawy studenckie, w formie uzgodnienia na poziomie jednostki organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek studiów.
2. Brak uwzględniania formalnej opinii, w formie uchwały właściwego organu Samorządu Studenckiego, w procesie zatwierdzania programu studiów.
3. Brak stałego udziału przedstawicieli studenckich w ciałach odpowiedzialnych za proces doskonalenia jakości kształcenia, w tym projektowania i zatwierdzania programów studiów, na poziomie jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za prowadzenie kierunku studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie czynnego udziału studentów w procesie wyboru osób, do obowiązków których należą sprawy studenckie, w formie uzgodnienia na poziomie jednostki organizacyjnej prowadzącej oceniany kierunek studiów.
2. Zaleca się, aby uwzględniać formalną opinię, w formie uchwały właściwego organu Samorządu Studenckiego, w procesie zatwierdzania programu studiów.
3. Zaleca się zapewnienie stałego udziału przedstawicieli studenckich w ciałach odpowiedzialnych za proces doskonalenia jakości kształcenia, w tym projektowania i zatwierdzania programów studiów, na poziomie jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za prowadzenie kierunku studiów.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych systemowych działań projakościowych, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie na stronie internetowej Uczelni oraz w mediach społecznościowych. Została przedstawiona w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, nie zawierając przy tym ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Układ stron internetowych oraz sposób nawigowania umożliwiają intuicyjne wyszukiwanie informacji. **Rekomenduje się** jednak, aby na głównej stronie Uczelni zamieścić odnośnik do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym znajdują się kluczowe informacje z perspektywy interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Strona internetowa nie jest również w żaden sposób dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. **Rekomenduje się** wprowadzenie odpowiednich narzędzi, które ułatwią korzystanie ze strony osobom z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia zasady równego dostępu do publikowanych informacji.

Strona i odpowiednie podstrony Uczelni zawierają kluczowe informacje o studiach, relewantne z perspektywy studenckiej, potencjalnych kandydatów na studia oraz innych osób mogących wyrażać zainteresowanie kierunkiem zarządzanie i funkcjonowaniem całej jednostki. Wśród informacji powszechnie dostępnych znajdują się m.in.:

- Informacje na temat celów kształcenia kierunku zarządzanie;
- Warunki przyjęć i kryteria kwalifikacji kandydatów;
- Podstawowe informacje o trybie rekrutacji na studia;
- Programy studiów, w tym efekty uczenia się prowadzonych kierunków;
- Ogólna charakterystyka systemu weryfikacji efektów uczenia się, zamieszczona w regulaminie studiów;
- Zasady dyplomowania;
- Charakterystyka studiowania na kierunku zarządzanie;
- Zakres możliwego wsparcia w procesie uczenia się;
- Opis procesu uczenia się i oraz jego organizacji.

W przedstawionych na stronie informacjach brak jest jednak: szczegółowego terminarza rekrutacji, kompetencji wymaganych od kandydata na studia czy zawarcia w publikowanym w BIP programie studiów informacji wymaganych rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, takich jak: forma studiów, tytuł zawodowy nadawany absolwentowi, wskazanie w ramach poszczególnych zajęć opisu efektów uczenia się realizowanych na ocenianym kierunku studiów oraz treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, sylwetki absolwenta, metod weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, zasad i formy odbywania praktyk zawodowych. Uczelnia w ramach prowadzonego kierunku przewiduje rekrutację na tryb niestacjonarny on-line, który realizowany jest w znacznej części zdalnie, na odległość. W takim przypadku **rekomenduje się** zamieszczenie na stronie szczegółowych informacji o wymogach technicznych stawianych przed studentami pod kątem nauczania z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość oraz możliwe wsparcie Uczelni w tym zakresie.

Uczelnia w ograniczonym dostępie, wymagającym logowania, korzysta z platformy Moodle, jako głównej przestrzeni przekazywania informacji oraz aktualności związanych z procesem uczenia się. Na platformie udostępniane są m.in. harmonogramy zajęć, dyżury nauczycieli akademickich, karty przedmiotów czy materiały dydaktyczne, odbywają się egzaminy dla studiów niestacjonarnych prowadzonych w trybie on-line, a także realizowana jest ewaluacja procesu uczenia się.

Uczelnia prowadzi monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Dotyczy to: kandydatów na studia, studentów i pracodawców. Przedmiotem analizy jest szczegółowość informacji i sposób jej prezentacji. Stwierdzić należy, że wyniki monitorowania nie są skutecznie wykorzystywane do doskonalenia jakości informacji o studiach o czym świadczą zdiagnozowane braki. Interesariusze wewnętrzni mogą zgłaszać ewentualne uwagi poprzez system ankietowy realizowany cyklicznie, a także na bieżąco zgłaszać swoje uwagi elektronicznie lub bezpośrednio do Władz Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Publikowane przez Uczelnię informacje dotyczące oferty edukacyjnej są dostępne publicznie dla szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Zakres dostępnych na stronie informacji nie wyczerpuje jednak formalnych zobowiązań. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Podejmowane przez Uczelnię działania mające na celu zapewnienie publicznego dostępu do informacji nie jest jednak kompletne. Zdiagnozowano nieprawidłowości zaprezentowane poniżej:

1. Program studiów, przedstawiony do publicznej informacji w BIP Uczelni, nie posiada informacji wymaganych Rozporządzeniem w sprawie studiów.
2. Strona internetowa nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie w publikowanym publicznie programie studiów wszystkich informacji wymaganych rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, dotyczących realizacji programu studiów.
2. Zaleca się dostosowanie strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, tak aby zachować zasady równego dostępu do publikowanych informacji.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznania opracowała i wdrożyła Politykę Jakości w 2019 r. (Zarządzenie Rektora Nr 15A/2019 z dn. 25 września 2019 r.). Ramy prawne obejmują poziom uczelniany. Podmiotami aktywnie uczestniczącymi w realizacji funkcji zapewniania jakości na Uczelni są Rady Programowe oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. W realizacji polityki jakości biorą również udział organy i osoby bezpośrednio odpowiedzialne za realizację programów studiów: Rektor, Senat, Dziekan, poszczególni wykładowcy.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów opisane w kryterium 3.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, obejmująca: efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania

i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów (w oparciu o ELA). Analizy są kompletne i umożliwiają Władzom Uczelni podejmowanie decyzji, jednakże nie zapobiegają powstawaniu nieprawidłowości zidentyfikowanych w niniejszym raporcie.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są poprawnie dobrane do celów i zakresu oceny. Uczelnia prowadzi w tym obszarze głównie analizę jakościową. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny i potwierdzonymi podczas wizytacji, Uczelnia wykorzystuje następujące źródła informacji: ankiety studenckie, hospitacje, oceny nauczycieli, grafiki zajęć, oceny prac dyplomowych, oceny prac etapowych, oceny kart przedmiotowych, konsultacje z Samorządem Studentów, ocenę infrastruktury. W oparciu o prowadzone analizy kierunek jest doskonały merytorycznie, za co w głównej mierze odpowiada Rada Programowa.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni, choć udział studentów jest zbyt mały oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku), na co wskazują silne relacje Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz duże zaangażowanie kadry w praktykę. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu – proces ten oparty jest głównie na mechanizmach jakościowych.

W opinii zespołu oceniającego, polityka jakości nie jest wystarczająco skuteczna na co wskazuje szereg nieprawidłowości zidentyfikowanych w raporcie samooceny i potwierdzonych podczas wizytacji. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zostały przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, z tym, że udział studentów nie jest wystarczający oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, a także monitorowany jest stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się na podstawie cyklicznie zbieranych danych i informacji. Monitorowanie programu studiów prowadzone jest na większości zajęć i na prawie każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Jednocześnie, zidentyfikowane przez zespół oceniający PKA nieprawidłowości w zakresie kryteriów: 1, 2, 3, 4, 8 oraz 9 świadczą o braku odpowiedniej skuteczności polityki jakości stosowanej przez Uczelnię. Jakość kształcenia na kierunku podlega zewnętrznym ocenom przez PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie odpowiedniej skuteczności prowadzonej przez Uczelnię polityki jakości dotyczącej kierunku zarządzanie, której efektem powinien być brak nieprawidłowości w kryteriach 1, 2, 3, 4, 8 oraz 9.
2. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Prezydium PKA Uchwałą 120/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Zarządzania i Marketingu Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż Wydział Zarządzania i Marketingu Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiąganych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku zarządzanie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej.

Spośród przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną sześciu kryteriów jakościowych, następujące cztery kryteria: jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia; liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia; współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia; w jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów, uzyskały ocenę „w pełni”.

Pozostałe dwa kryteria (4 i 5): jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych, a także jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy, uzyskały ocenę „znacząco”.

W ramach uchwały nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

W raporcie z wizytacji zawarto poniższe zalecenia do kryterium 4 oraz kryterium 5:

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się rozważenie nabycia specjalistycznego oprogramowania komputerowego, które będzie wykorzystywane na określonych przedmiotach (jak np. zarządzanie projektami, informatyka w zarządzaniu, rachunkowość jednostek gospodarczych) w celu podniesienia kompetencji absolwenta oczekiwanych przez rynek pracy.

2. Zaleca się organizację cyklu szkoleń dla studentów korzystających z zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także organizację pierwszych zajęć z przedmiotu z bezpośrednim udziałem nauczyciela, jako zajęć zapoznających z celami i efektami kształcenia przedmiotu, także z warunkami weryfikacji osiągniętych efektów.
3. Zaleca się podejmowanie dalszych działań w celu szerszego udostępnienia budynku dydaktycznego dla osób niepełnosprawnych.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Uczelnia zrealizowała ww. Zalecenia, z tym, że nadal pozostaje na niewystarczającym poziomie wykorzystywanie oprogramowania komputerowego.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5:

1. Należy rozważyć ogłaszanie wysokości stypendium dla poszczególnych progów punktowych w stypendium Rektora, dopiero po ustaleniu liczby osób, którym przyznane będzie świadczenie. Pozwoli to na optymalne wykorzystanie funduszu pomocy materialnej.
2. Dużo uwagi należy poświęcić stworzeniu studentom możliwości wymiany międzyuczelnianej. Należy pamiętać, że mobilność opiera się również na wyjazdach na praktyki. Jest to szczególnie istotne w kontekście prowadzenia studiów o profilu praktycznym. Należy stworzyć studentom możliwość nauki języka obcego w grupach o podobnym poziomie zaawansowania.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Uczelnia zrealizowała ww. zalecenia.

